

Letnik XVI.

MLADOST

Leto 1923.

K 5000015

1 † 9 † 2 † 3 .

Orli kraljevi na pot!
Dvignimo silno perot!

*Orlovska budnica: (Silvin Sardenko.
Mladost štev. 7. 8., str. 97. l. 1920).*

Vse na svetu se izpreminja.

Stari pravijo da na slabo. Mladi menimo in hočemo, da na bolje. Oboje dostikrat moti in goljufa videz. Kajti tudi pod raskavo lupino je skrito dobro jedro in tudi ni vse zlato kar se sveti.

Po željah, ki se ponavljajo že mnogo let, se izpremeni letos naša Mladost. Menim, da na bolje, dasi videz goljufa. Kmalu boste naročniki sami to spoznali in sodili.

Lani se je tiskalo Mladosti 2300, letos 5000. Do l. 1921. je bila Mladost edina tiskovina in vez orlovske zveze, v zadnjih dveh letih smo dobili Osnutke, Orliča, Vaditelja itd., imamo okrožne svete, več tečajev, sej, taborov itd. Naša organizacija lepo raste, se izpopolnjuje in preureja. Da bi tudi Mladost odgovarjala potrebam in razmeram novega stanja, vendar pa ne postala predraga, bo odslej varčevala pri obliki, zunanjem licu, da bo mogla več pridobiti na vsebini. Prepustila bo skoro vse strokovne zadeve drugim orlovskim tiskovinam in organom, zato bo dobila možnost, da ustreže bolje drugim potrebam članov, zlasti izobrazbi in samovzgoji v lahki, prijetni obliki. Skušala bo pridobiti najboljših mož, da bodo v nji moževali fantom, fante same pa, da bodo modrovali z dopisi, vprašanji in odgovori v svojem glasilu. Priljubljeni pisatelj povesti „Peter Pavel Glavar“ (Mohorja dr. 1923.) bo pisal letos izvorno povest za Mladost, prvič po

dolгих letih. S poročili o delu katoliških sorodnih organizacij v svetu in doma, po možnosti pojasnjenih s slikami, bomo nutili podjetnost in navdušenje članov in jih obveščali o vseh važnejših dogodkih in razvoju mladinskih organizacij. Tudi p. Peregrin bo kakšno okroglo zagodel in katero (ne predebelo) razdril, v pouk in kratek čas. Kar pa tudi letos ne bo prav, se lahko drugo leto popravi! Mladost bodi verno ogledalo in glasilo našega orlovskega gibanja, namenjeno izključno fantom samim, ne pa onim, ki samo prisluškujejo; pisano za branje, ne toliko za razlaganje in premišljevanje. Take so želje naročnikov, tako bodi!

* * *

Že dve leti se poudarja: več dela, manj manifestacij. Lansko leto se je ta zahteva že precej izvrševala, letos se mora popolnoma. Napovedanih je malo nastopov in še ti so zelo omejeni. Tako je prav! Moder človek ve, da ne more vsega naenkrat, zato se omeji na mero potrebnega in možnega, pa tisto bolj pripravi in izvede. Tudi pomnimo: glava je zato da misli, roke in noge pa izvrše delo po načrtu glave. Vsak ud naj dela svoje in po svoji naravi, vsi naj drže skupaj in vse bo šlo dobro. Marsikaj ni izpčetka vsakomur jasno; če pa dela po določenem načrtu, kmalu spozna, zakaj je tako in celo pohvali to. Vsi smo sicer enaki v zvezi, nimamo

pa vsi enake naloge in dela. Pustimo vsakemu svoje opravilo, podpirajmo se vzajemno in vse bomo dosegli, kar nameravamo.

Dvojno nalogo Orel že zadovoljivo vrši in si je tozadevno delo lepo uredil: organizatorično in tehnično. Mnogo ima še tudi v tem napredovati, vendar si je to delo uravnal v podrobnostih. Zato moramo vsi, člani in odbori, posvetiti največ pozornosti zaenkrat zlasti ureditvi vzgojnega dela. Kajti vse, kar delamo, ima končno vzgojni namen in

le toliko vrednosti, kolikor nas vzgaja v boljše, v popolne ljudi. Vse znanje, vsa moč in spretnost naj nam služi v dobro, ne pa v zlo, naj nas in ljudstvo vodi k Bogu, ne pa od njega. Življenska naloga vsakega Orla je: gojiti krščanske čednosti, druge v njih vzgojiti in biti v čednostnem življenju vzgled celemu ljudstvu." (Zl. knj. II. 7. str. 36.).

V samopremagovanju in čednostnem življenju za našimi vzori — to bodi letos kraljeva pot Orlov.

J. H.

O dušnem življenju Orla.

(A. Komlanec, urednik „Mladosti“ v letih 1916—1918.)

Življenje duha je njegov cilj.

Gledaje v ta cilj moremo razdeliti ljudi na štiri vrste: 1. Take, katerih končni smoter je Bog. 2. Take, katerih prvi in zadnji smoter je lastni jaz. 3. Take, katerih smoter je sočlovek. 4. Take, katerih smoter je tvar.

1. Če gremo od zadnjih k prvim, se ustavimo najprej pri tistih, ki imajo tvar za najvišje. Ta jim nadomešča Boga. Za tvar so pripravljene prodati vest. N. pr.: za konje, za hišo, za šport, za službo, za pijačo, za čutno veselje.

Po stvari imajo ti ljudje ime. Tvar se imenuje s tujo besedo materija. Zovemo jih zato materialiste.

Predstavnik stvari je denar. Zakaj za denar dobiš vse tvarno. Zato so ti ljudje dejanski malikovalci zlatih in srebrnih, lesenih in ilovnatih in papirnatih malikov; malikovalci stvari.

Svoje zagovornike imajo v ljudeh, ki se sicer pečajo z umskim svetom: med učitelji, profesorji, pisatelji . . . Ti skušajo s svojim jezikom in peresom opravičiti materialistično življenje. Zato ga zagovarjajo bolj ali manj spretno s svojo modrostjo. Zovejo se ti modreci filozofi-materialisti ali umski materialisti.

Ti, ki modrujejo materialistično, pokrivajo z zmotami vest tistih, ki živijo materialistično.

2. Da ločimo dušno življenje Orla, pojdemo k naslednjim, k tistim, ki imajo za cilj svojega uma in želja, svoje domišljije in življenja sočloveka.

To so ljudje po naturi dovolj dobrega srca. Vnemajo se za blagor bližnjega. Živijo svoji ženi, ali otrokom, ali sorodnikom, ali prijateljem, ali državi, ali stranki, ali organizaciji, ali sploh kulturi človeštva.

Ko se ogrevajo za kulturo, si predstavljajo to kulturo in to dvignjenje človeštva dostikrat po načinu stare grške in latinske kulture. Ker se vnemajo za naravno ljubezen do sočloveka in se človeku pravi po latinsko „homo“, imenujemo te človekoljube humaniste.

V njihovo ljubezen do ljudi jim tu in tam prija tudi Sin božji in njegov nauk, a le toliko, kolikor je bil človek, ki ga je tu in tam mogoče uvrstiti med grške in rimske kipe.

V svoje vrste štejejo mnoge čutno ljubavne ljudi, mnoge umetnike, mnoge gojitelje in strokovnjake raznih kultur. Kristus, naš Gospod, jim kakor rečeno včasih prija, se jim tudi včasih zasmili, a kristjani niso.

Njihov bog-malik je človek, ki odgovarja njihovemu umetniškemu ali ljubavnemu ali kulturnemu naziranju. Vzgojo in modrovanje, ki ga širijo humanisti, imenujemo humanizem.

3. Označimo še eno vrsto, preden pridemo do Orlovega duševnega vzora, namreč tiste, ki ljubijo sebe. Sebe ljubi sicer vsak, razlikuje se pa ta ljubezen tako, da ljubi po resnici ali pa po laži. Materialisti in humanisti imajo, kot smo rekli, tvar za svojega boga ali pa sočloveka. Ti, ki ljubijo pretirano sebe, pa imajo sami sebe za svojega boga.

Na zunaj se kažejo take ali take, a v srcu ne mirujejo prej dokler ne postavijo sebe na najvišji sedež. Ti ne prizaneso nikomur, da napravijo pot sebi. To so egoisti v najbolj krutem pomenu besede, ki hočejo biti sami svoj malik in vse drugo imeti pod seboj. Teh najhujši in najzlobnejši predstavnik je in bo najhujši protivnik krškanstva — človek satanovec (Antikrist).

4. Vrsta, v katero se šteje Orel, je družba „tistih, ki verujejo v edinega pravega Boga in ki ga je On poslal, Jezusa Kristusa.“ Po ovekovečenem Sinu božjem nosimo ime kristjani. Po organizaciji, ki jo je on ustanovil, da za vedno osreči vse, ki hočejo, imamo ime: katoliški kristjani (člani katoliške Cerkve).

Kristjanom cilj in smoter je: neskončno popolno dobro, ki je Bog sam — posest Boga.

Za to posest se pripravljamo celo življenje. Za ta namen tekmuje. Nanj zidamo upe. Njega edinega ljubimo nad vse.

Da njega dosežemo, se udamo v vsako usodo.

Naj bo naše življenje v ostalem še tako podobno izrazu drugih ljudi, loči nas od njih naš poglavitni končni cilj. Čeprav korakam pri vojaki ravnotako kot kdo drugi in kosim zeleno travo na travniku slično mojemu protivniku ali delam v tovarni podobno kot moj protivni tovariš, zadnji nagib, ki me pri vsej stvari vodi, je drug; in ta nagib, ta razlog je tisto, kar je koncem koncev predmet moje ljubezni, moj Bog. On me po tej ljubezni do njega vodi, ravna, osrečuje. Njemu moja slava! K njemu moja pot! Bog živi!

○○○○○○

Častni člani naše organizacije iz prvih časov krščanstva.

Montanus.

Žilav, krepak, stasit, močan hrast bodi Orel po svojem telesu . . .

Dosleden, neustrašen, odločen, pogumen kot lev bodi po svojem duhu . . .

Pa tudi sočuten in poln ljubezni kot dobra mati do vsakega človeka bodi po svojem srcu . . .

Toda star latinski pregovor pravi: Fortes creantur fortibus . . . , kar se po naše glasi: Besede mičejo, zgledi pa vlečejo.

Zgledov junaštva, odpovedi, ljubezni, moči dušne in telesne je torej treba tudi Orlu, treba dvakrat takih zgledov posebej v sedanjih dneh velike mehkužnosti, sebičnosti, uživanjaželjnosti . . .

Pa kje jih hočemo poiskati, takih zgledov, če ne v vrstah prvokrščanskih mučencev? O, kakšna veličina duha in telesa nam odseva iz vrst onih mladeničev in mož, ki so s tako občudovanja vrednim prepričanjem in ljubeznijo polagali to, kar jim je bilo najdražje — svoje življenje na altar Kristusu za svobodo Cerkve! Zares! slišati in brati o teh vitezih — Orlih je človeku vedno veselje in tudi v njegovo največjo korist . . . Zato je prav če se spomnimo teh svojih vzorov, najčastnejših članov tudi v skupnem glasilu . . . Sicer ni tukaj prostor za to, da bi podrobneje opisavali njih življenje, tem manj, ker nam daje Mohorjeva družba veselo upanje, da bomo v nekaterih letih v Dr. Zoretovem: Življenju Svetnikov lahko prebrali njih podrobne življenjepise . . . vendar ne bo odveč, če opozorimo primerno odmerjenemu prostoru na glavne zastopnike mučencev osobito s tem namenom, da bi se Orli tudi v skupnih sestankih spominjali teh odličnih mož in mladeničev, ki nam morejo biti pravi vzori v sedanjih kulturno bojnih časih.

* * *

Sveti Ignacij Mučenec.

Malo nam je znanega iz njegovega prejšnjega življenja; dobro pa poznamo njegovo slavno smrt. Saj nam govorijo o njej največ njegova lastna pisma.

Bilo je l. 107. po Kr., ko so se imele vršiti v Rimu velikanske slavnosti v čast zmagovalnemu cesarju Trajanu. Trajajo naj nad 100 dni. V amfiteatru naj nastopi deset-tisoč gladiatorjev in nič manj zveri. Zveri in živali naj prispevajo vse prostrane pokrajine rimskega carstva. — Ni čuda torej, da izdajo cesarski namestniki nov edikt za preganjanje kristjanov uprav to leto. Saj ravno med kristjani se bo dobilo za take igre vsakovrstnih, krasnih ljudi. — Poglavar mesta Antijohije upa doseči še posebno priznanje od cesarja. Kajti poslal bo najodličnejšega, daleč naokrog znanega kristjana — škofa Ignacija na te igre.

In res! Ignacija vjamejo med prvimi in tudi takoj obsodijo v smrt in s tem namenom brez odloga pošljejo v Rim. Spremlja ga deset krutih vojakov. — Na poti proti Rimu se vstavijo za nekaj časa v Smirni. Tu vržejo Ignacija v tamošnjo ječo. In kakšna je bila ta ječa?! Vlažen, nizek, temen podzemeljski rov. Tu notri torej ždi onemogli starček v vezeh in sponah. In vendar so mu te spone, ker jih nosi iz ljubezni do Kristusa, slajše kot vsi zakladi sveta. Vsak obroček njegove verige mu je po njegovi lastni besedi „pravi duhovni biser“ . . . A glej! Zunaj pred ječo se zbirajo dan za dnem množice kristjanov. Zvedele so, da gre njihov duhovni oče v smrt . . . In tako prihajajo od blizu in daleč izkazovat mu svojo ljubezen, pa tudi iskat tolažbe. In Ignacij

Prim.: dr. Janez Ev. Zore: Življenje svetnikov, Celovec 1919, 2. zvezek str. 193 . . .

jih tolaži, spodbuja in bodri... Mnogi so tako malodušni, a on je poln poguma in svetega veselja... In vendar! Nekega dne leže tudi njemu na srce bridka skrb... Pa kaj je? Jeli prejel podpisano smrtno obsodbo: „Pred leve pojdeš!“ O, ko bi jo le! To je njegova vsa in edina želja... „Da le pridem k Jezusu Kristusu!“ Za kakšno ceno, to mu ni mar. Toda! Zvedel je, da rimski kristjani mislijo zanj prositi cesarja samega, naj ga pomilosti. Brez dvoma imajo kristjani kakega odličnega zagovornika v neposredni bližini cesarjevi in Ignacij se upravičeno boji, da bi ga pomilostili. Zato vzame pero in piše rimskemu kristjanom tako pretresljivo lepo pismo, v katerem pravi med drugim: „... O, da bi našel zveri pripravljene! Molim, da bi brž planile name. Sladkal se jim bom, da me hitro raztrgajo, ne tako kakor nekatere, ki so se jih bale celo dotakniti. Če me ne bodo hotele, jih bom pa prisilil. Ne zamerite mi! Jaz vem, kaj je dobro zame! Zdaj začnjam biti učenec Kristusov. Nobena stvar, ne vidna, ne nevidna, me ne zadrži, da ne bi prišel h Kristusu. Ogenj in križ in roji zveri naj pri-

dejo nadme; naj mi starejo kosti, naj mi celo telo zmeljejo; naj me zadenejo vse muke, ki si jih more satan izmisliti, da le pridem k Jezusu Kristusu... Prosim vas torej: ne izkazujte mi tako neprilичne dobrohotnosti; pustite, naj bom hrana zveri, da tako dosežem Boga. Pšenica božja sem; naj me zmeljejo zobje divjih zveri, da bom čist kruh Kristusov...“

„... Poglavar tega sveta me hoče iztrgati Bogu. Nikar ga vi ne podpirajte! Tudi ko bi vas drugače prosil, kadar bom pri vas, mi ne verjemite, verjemite marveč to, kar vam sedaj pišem. Živ vam pišem, želeč umreti... Če bom trpel, mi hočete dobro; če mi trpljenje odide, me sovražite...“ In kar je Ignacij želel, je dosegel: 20. decembra leta 107. so ga levi v koloseju raztrgali.

* * *

Kajne! Kakšna vera, kakšen pogum, kakšna odločnost, kakšen vitez in Orel! O, da bi ga imeli tudi mi vedno pred očmi in bili bi verni, odločni, dosledni, pogumni kot on!

○○○○○○○○

Dr. Ivan Pregelj.

Virago victrix.*)

Povest iz naših dni.

GESLO: Prosila je pobožna Judita svojega Boga in je pred njim na obličju ležala, da bi ji dal dopolniti in dokončati, kar je bila sklenila. In ko je z božjo pomočjo premagala vojvodo Asirjanov, se je v mesto vrnila in jo je Ozija slavil, rekoč: „Oblagodari! te je, o hči, Gospod, naš Bog, pred vsemi ženami na zemlji. Slava mu na veke!“ In vse ljudstvo je reklo: „Zgodi se, zgodi se!“ (Po sv. pismu).

I. Kdo bo nosil prapor?

Bilo je pri svetem Petru v Podgorju na večer pred praznikom sv. Petra in Pavla. Lepa pomladna noč, vsa polna sladkih vonjev in mehkih vetričev, je bila pokrila polje, log, travnike in sadnjake, farno vas in sestre, sela ob vzhodu planin in robovih borovih lesov, farno cerkev in cerkvice pridružnice, domovanja živih in tihe grobove umrlih. Noč je bila temna. Prvi mesečev krajec je bil že zdrknil za steno zapadnih gora, da je še svetilo za njimi. Svetle, velike so vstajale zvezde na nebo, veliki koroski voz z ojesom na Celovec in Beljak, gostosevci, meglena pegica ob mlečni rimski cesti, rimska palica svetega Jakoba, dvozvezdje „dvojčkov“, Marije matere nebeške oči, ki pazijo veselje otrok v spanju in nedolžnost mladih ljudi, ko vstane z nočjo hudič zapeljivosti iz krčme in vina

*) Deva zmagovita.

in nočavega fantovanja... V mehkem ozračju je deževalo svetlih kresničic, kakor da visoke zvezde sipljejo mehkih isker na polje in log. S polj in travnatih pašnikov je utripalo nemirno petje neštetihi murenčkov. Vonj mlade, cvetoče trave je zalijal vas. Zdajpzdaj je zabrenčal skozi mehki vzduh težek hrošč rogač, izpod napuščev pri hišah in iz oken v kozolcih in pristavah se je opotekel netopir „hudiča nedolžni brat“ na lov za nočnim mrčesom, ki je vstajal iz živinskih staj in hlevov.

Bilo je že okoli enajste zvečer; življenje na fari še ni bilo utihnilo. Farni praznik je bil že na večer razgibal duše faranov. V vseh hišah se je likalo perilo in obleka, čistilo čevlje, šivalo in čedilo. Bilo je še posebno pričakovanje v ljudeh. Na farni praznik so imeli domači Orli in Orlice svoj dan. Dve leti so zbirali, preden so mogli kupiti svoj lastni društveni prapor, krasen

prapor v slovenskih barvah z znakom orlovske družine: s križem in orlom, vezene v zlatu. Visoko nad mrak in greh žalostne zemlje je bil vzplaval svetli veleptič in je krila razvijal v višine k solncu, ki ga je zlato križal srebrni križ, vsepot, vsespas, vsemoč, kraljevo znamenje vseh dobrih, ki jih Boga ljubiti na cesti in solncu in še pred ljudmi — ni sram. Orlovski prapor je bil postal vse dni zadnjih dveh let hrepenje male a verne in zveste orlovske družine v Podgorju. Orli in Orlice, Marijine hčere in njeni sinovi, naraščaj in četa v kroju in brez kroja so tedensko prinašali svoje trpke prihranke za prapor. Potem je bilo še premalo in je Orlica Ana Jeranova sama šla in nabirala in je Pavle Zalaznikov vrgel tri močne papirje in imeli so svoj prapor.

Ko so zbirali, se niso menili za posmeh neprijaznih jim sovaščanov in ožjih rojakov, ki so se rogali in norčevali in jih zmerjali, da so „farški podrepniki“ in „tercijske dečve“ in so govorili, naj na fiziološko preklo obesijo rdeč, smrkav robec ali pa umazano srajco, češ, da bo za tako četo in parado še vedno dovolj lepo. „Vrabce“, so se posmehovali, „vrabce boste že splašili, novih članov in članic pa ne boste privabili.“ Bil je zlasti sin vaškega krčmarja Travnja, Ciril, ki je s petimi svojimi „prijatelji“, katere je pridno napajal iz svojega in očetovega vsako nedeljo, da je najbolj krvavo zabavljajl čez trezne fante in poštena dekleta. Imel je zaveznico v hčerki krčmarja Jeraja, „gospodični“ Ani, kakor so jo zvali mestni ljudje, ki so hodili k Jeraju iz mesta na izlete, tu pili in peli in plesali in govorili oblastno o „farjih“, „mračnem srednjem veku“, „hudičevih jezuitih“ in „hinavcih, ki cerkvenim sleparjem pete ližejo“, „brezdomovincih“ in „rimskih sužnjih“, ki ne zaslužijo, da bi jih pes oblajal in je gosposka zares popustljiva in predobra, da jih ne razžene in zapre.

Pri Travnu, kjer je gospodaril še postarni gospodar Jernej, so gledali orlovsko organizacijo le bolj zato postrani, ker je fante odtegovala popivanju in zapravljanju. Bridko je zato Traven govoril svojim gostom: „Taki tiči, ki ne pijejo! Vrag jih vzemi. Ali je tega treba? Mlad človek naj bo vesel. Naj se povesele, zato je pa mlad. V nedeljo in praznik; saj gre v cerkev. Zakaj si ne bi privoščil merice vina po tednu dela in truda? Orli, Orli, neumnosti, pravim; ali smo bili mi kdaj v naših letih tako norčavi? Figo smo bili. Pa smo vendar nekaj veljali in tudi še zdaj nekaj premoremo. Orli! Glej jih. Tako pravim in je res. Ali je ali ni?“

Seveda, če je Traven pomislil na svojega sina, je skorajda v svojem srcu sam svoje besede obžaloval. Njegov fant ni hotel biti Orel in — oče je čutil predobro, kaj se to pravi. Pri Jeraju pa je bilo mesto zaobrnilo mišljenje domačih. Stara Jerajeva mati je sicer s solzami in jezo karala mlada gospodarja in hčerko njiju Ano. Njen glas pa je ugasnil spricho prijaznih besed, s katerimi so znali mestni pridobiti si očeta in mater in še „gospodično“ Anico, ki je bila prekrasno dekle, edinica, nekaj šolana in zelo razvajena. Ljubila je poklone, veselo družbo in ples. Znala je zanke nastavljati fantom kakor Prešernova ljubljanska Urška. Mladi možki rod v Podgorju je verjel, da ga ni lepšega dekleta kakor je Anica Jerajeva. Anica je bila kraljica in očetu je vabila s svojo lepoto in ljubko hlinjeno prijaznostjo dvakrat toliko pivcev, kakor pa jih je imel Traven. Travnov Ciril sam je bil Jerajevih najzvestejši gost... Orle in Orlice je Anica sovražila zato, ker se je čutila užaljeno. Pred par leti jo je bil domači župnik na štiri oči pokaral zaradi večernega plesa v postnem času. Razvajeno dekle ukora ni preneslo. V njenem srcu je vzrastla temna mržnja proti duhovnom in vsemu, kar so duhovniki delali in še onim, ki so šli za besedo in naukom verskih svojih predstojnikov... Kljub Jerajevim in Travnu so Orli rasti in se množili in se zbirali v telovadnici, katero so si bili uredili v stanovanju cerkovníkovem...

Iz te telovadnice so jeknili tisti večer pred svetima Petrom in Pavlom zadnji klici vadbenih povelj. Nato je zažuborelo v veselem pogovoru. Fantje Orli so se odpravljali domov. Ko so izstopali iz telovadnice, je vzrastla vanje pesem in se prelila v ljubki in sladki melodiji v tiho noč:

„Dvignite Orli v jasne višave
silne peruti, mlade moči...“

Šli so v koraku čez mali trg. Ko je pesem ugasnila, so si verno segali v roke in je bilo čuti vesele poslovilne pozdrave:

„Jutri se vidimo! Bog živi!“

„Bog živi!“

Zopet je vstala pesem:

„Dvignite, Orli, dvignite!“

Tedaj je zaklicalo od Travnove krčme:

„Prekleti čuki! Ali bo že mir?“

Bil je mladi Travnov sin, ki je psoval.

„Kdo je čuk?“ je jeknilo iz Orlov. Podjamski Janez je bil, ki je vprašal, najboljša duša na svetu, če ga ni človek dražil, v jezi in žaljen pa odločen in bojevit, da bi šel sam nad deset drugih.

„Kdo je čuk?“ je ponovil in stopil proti krčmi. Nekaj fantov je vzrastlo ob Travno-

vega. Prišlo bi bilo morda do bridkega pretepa, da nista tisti hip stopila iz društvenih prostorov predsednik Štefan Lokarjev in Jeranov Peter, ki je bil orlovski načelnik. Predsednik je zaklical:

„Janez, mir!“

„Bog živi!“, je odvrnil Janez a pristavil: „Zmerjati se ne dam.“

Predsednik je stopil k njemu in mu potrepal rame in dejal:

„Pusti jih. Naj zmerjajo. Jutri bomo pokazali, kaj smo. Naj čakajo. Zato so čuki, da ponoči čakajo. Mi smo ptiči solnca.“

Janez se je upokojil. Oni drugi pred krčmo so se vrnili v hišo. Predsednik je ogovoril svoje:

„Bratje, lepo domov pojdite! Pozno je. Jutri bo treba biti na mestu. Bog živi!“

„Bog živi!“ so odzdravili fantje in se razšli. Predsednik Štefan in načelnik Peter sta ostala sama. Stanovala sta koncem vasi. Bila sta si sosedna. Krenila sta po cesti proti domu. Nekaj trenutkov sta šla molče. Potem je dejal načelnik:

„Lepo vreme bomo imeli jutri, če Bog da.“

„Bo“, je pritrdil predsednik. „Tudi prireditve bo uspela. Boš le videl.“

„Da“, je rekel Peter. „Pa to je največ, da imamo prapor. Kaj so neki pravili? Kdo ga bo blagoslovil?“

„Gospod prelat“, je odvrnil Štefan, „prej popoldne se je pripeljal.“

„Lepo bo“, je dejal Peter. Nato sta mladeniča utihnila. Obema je bilo veselo pri srcu. Sladka nestrpnost, da bi že bilo jutro, ju je mučila. Veselo je začel predsednik:

„Boš videl, koliko se bo ljudi nateplo. To bodo gledali. Tristo Orlov in sto Orlic v kroju. To bo spet zetek za nas.“ Nato pa je vprašal:

„Koliko naraščaja pa imamo sploh?“

„Dvakrat toliko, kolikor je nas,“ je odvrnil načelnik.

„Da, da,“ je menil predsednik. „Ti naši mladi so srečnejši kot smo bili mi. Kajne, Peter! Kaj smo mi vedeli za srečo organizacije. Kar smo znali, je bila norčava igra rokovnjačev in palica čez pleča, drugega pa nič.“

„Res je,“ je menil Peter. Predsednik pa se je še bolj razvnel v radost in zanos:

„Veruj, Peter; lepó, vedno lepše bo na svetu zdaj.“

„Če bi nasprotstev ne bilo“, je pripomnil Peter. A predsednik je rekel:

„Naj bodo. Šele v boju se razvijejo moči. Ne boj se nasprotnikov.“

„Saj se jih ne,“ je odvrnil Peter. „Samo težko mi je, da nismo vsi, pa prav vsi v eni sami četi.“

Predsednik se je nasmehnil in rekel: „Da, če bi to mogoče bilo. Ena čreda, en pastir, ena misel. Pa saj vidiš, da to biti ne more. Če bi to bilo, ali bi sploh bilo treba naših organizacij? Ne bi jih bilo treba. Pa je že tako, da sta na svetu dva gospoda. Bog in hudič, duša in meso, resnica in laž in se nikoli ne bosta pobotala in je treba boja, da se otmeš skušnjavi in nasilju črnega, ki mu služi vse, kar veže in mika oči in srce. Bog že ve, čemu mora biti tako.“

Umolknil je. Tovariš je rekel odkrito: „Kje si se ti Štefan tako lepo govoriti navadil. Saj te človek rajši sliši, kot pridigo v cerkvi.“

„Ljubi, pa boš govoril takisto,“ je menil sramežljivo zavestno Štefan. Nato pa je dejal:

„Pa nikar me preveč ne hvali, Tvoji sestri Ani, Bog jo živi, še daleč nisem kos.“

„Da“, je odvrnil veselo Peter, „naša Ana. Koliko pa ta hudik prebere. Še pesmi, lej, pesmi je začela skladati. Ali veruješ, da so jih tiskali v „Bogoljubu“?“

„Vem“, je odvrnil kratko Štefan. „Tudi to, da imamo že prapor, saj je njena zasluga.“

„Tisto je“, je menil Peter, „odločna pa je naša Ana. Veruj mi, da nas vse gospodari doma, dasi je najmlajša.“ Nasmehnil se je in pristavil:

„To bo gospodinja. Lepo poslušen možiček bo, tisti, ki jo bo vzel.“

Štefan ni odgovoril. Šum murenčkov je lil s polja in trat ob cesti. Štefanu je bilo nekam bridko pri srcu. Silno je cenil Ano. a vedel je, da je deklica mnogo bolj nagnjena Zalaznikovemu Pavlu. Ni občutil zato nobene nevolje ali zavisti, a bolelo je vendarle, vendarle... O, Ana!

Tiho je rekel in vprašal njenega brata: „Ali je res, da se zajema za Pavla? Če hud ne boš, Peter, da sem tako radoveden.“

Peter je odvrnil:

„Saj ni nobena skrivnost, kaj bi ti ne povedal. Nekaj sta se res menila. Kako pa je med njima, veruj mi, me malo briga. To pa je, da naša Ana nič ne skriva. Tako govori o tem kakor o vsem drugem. »Zakaj pa ne«, meni, »če bo fant pameten in če misli zares«. Vidiš, tako je to.“

Zopet sta fanta utihnila. Od daleč, od Jerajeve gostilne jima je udaril nasproti glas razposajene fantovske pesmi. Njiju doma sta bila sosedna Jerajevim. Ni jima bila tuja razposajena pesem iz Jerajevega vina.

Nenadno je vzkliknil Štefan:

„Kajne, danes ga spet ni bilo pri vajah?“

„Kogá misliš“, je vprašal Peter.

„I Pavleta,“ je odvrnil Štefan.

„Ni ga bilo, ne,“ je odgovoril Peter in glas mu je postal nevoljen in je rekel:

„Tako ti moram povedati, Štefan, nič kaj veselja nimam z njim. Ženin Anin gori, ženin doli, pa še najboljši telovadec, ampak reden pa ni. Samo opraviči se vedno. Hudnik ga potipaj, saj bi ga bil že parkrat ukoril. Pa je, da mu ne moreš reči trje besede v obraz.“

„Verujem“, je odvrnil Štefan. „Takisto se meni godi. Preveč lehak se mi zdi, pa preveč veseljaški. Če pa mu pogledam v tiste lepe, vesele oči, pa spet ne morem, da bi bil hud nanj. In vendar je Pavle potreben svarila in ga je.“

„Štefan“, je vzkliknil tedaj načelnik. „Veš, kaj je rekla naša Ana. Prapor mu dajte, je rekla, prapor. Boste videli, kako ga bo otroško vesel in kako bo hvaležen.“

„Sam sem hotel že nocoj to sprožiti“, je dejal predsednik. „In dobil bi ga bil, če bi bil navzoč. Pa ga ni bilo.“

Koj nato pa je dodal:

„Anina misel pa ni neumna. Peter, povej ji, zaradi nje, ne zaradi njega, dali mu ga bomo, če bodo drugi bratje zadovoljni. To je namreč, da je najlepši in najpripravljeni za ta častni posel.“

Orlovska družina v št. Vidu pri Kostanjevici.

Prestal je in dejal nato še prisrčnejše: „Glej, to bi bila zanj zares prava sreča, če bi tvojo sestro dobil. Ta bi ga znala obračati k dobremu. Zato mi je pa ta reč pri srcu. Pavla imam rad, a bojim se zanj, zelo se bojim.“

„Saj takisto sodiš kakor Ana“, je menil Peter. „Glej, pa kaj mi je svetovala. Si li kaj misliš? Viš, je rekla, privežite ga, da bo trden, privežite. Z dobro besedo in z odliko, ki bo čutil o njej, da je ni zaslužil, ga boste imeli. In hvaležen je, držal bo kot železen sklep.“

„Dobro“, je rekel predsednik. „Privežimo! Pa kako? Ali naj mu jaz predsedstvo prepustim? Ali mu boš ti načelstvo dal? Saj to je že, da ga častimo kot najboljšega telovadca na orodju. Smo mu torej pravični dovolj.“

Pristavil je tiho:

„Seveda, če bo le zvest in vreden časti.“

„Ne obsojajva pred časom, Štefan“, je rekel načelnik. „Tebi pa se lepo zahvalim. Veruj, zelo bo vesela Ana. Koj, pa koj ji povem. Glej, sem že doma.“

„Ali stopiš za trenutek k nam?“ je vprašal nato. Predsednik je odvrnil:

„Ne, nocoj ne utegnem več. Pozdravi Ano, Peter, in na svidenje jutri. Bog živi!“

„Bog živi, Štefan“, je odvrnil Peter in vstopil domov. Štefan je krenil sam po cesti naprej k domu, ki je stal nasproti Jerajevi krčmi. Peter je medtem našel šivačo sestro in ji povedal, da bo nosil Pavle prapor. Vedro je dvignilo dekle svoje oči, zardela in zopet povsila pogled. Tiho je vprašala:

„Ali pa je vreden?“

„Če ni, pa še bo. Zdaj smo ga privezali. Držal bo prapor, prapor pa njega,“ je menil brat. Hvaležno se je ozrla sestra nanj in zašepetala:

„Hvala!“

Štefan pa je bil prispel pred domača vrata in je odprl v vežo. Tedaj so se onostran v krčmi odprla vrata. Luč je posejala iz hiše čez cesto. Nato je ugasnila. Dva človeka sta bila tam stopila na prag. Štefan je slišal njiju vesel smeh in pritajene besede ljubeznivosti. Zdaj pa je rekel ženski glas, ki je Štefan v njem spoznal domačo hčer Anico:

„Na svidenje, Pavle!“

„Na svidenje, srček“, je odzdravil fant. Luč čez cesto je ugasnila. Tam so zaprli vrata. Fant, ki je bil prišel iz gostilne, je krenil po cesti proti vasi. Žvižgal je polglasno zaljubljeno fantovsko popevko. Štefan ga je bil spoznal in je vzdihnil:

„Pavle“.

Objela mu je srce bridkost in jeza in je zamrmral:

„Nevredni, ne bo nosil prapora!“

Potem pa je zopet vstala vanj želja Jeranove Ane, ki je bila Pavlu naklonjena, in je mrmral:

„Privežite ga!“ —

Dolgo v noč, že ko je bil legel, se Štefan ni mogel pomiriti in odločiti.

„Nevreden je... privežite ga“, je tehtal in trpel. Potem pa je zaključil iz boljše svoje strani:

„Naj bo, kakor da nisem nič videl nocoj. Privezal ga bom, da mi bo še v starosti hvaležen, če bo zvest.“

Potem je sodil ostreje:

„Če pa ne bo, nanj naj pade, nanj in njegove, da je grešil nad praporom in še srcem, ki ga je ljubilo.“

V prošnjah večernih očenašev je utonil nemir njegovega srca. Skozi odprto okno, za katerim je bil zaspal, je plala pesem murenčkov in morje kresničic je deževalo v tiho poletno noč...

(Dalje.)

○○○○○○○○

† brat Ludovik Tomažič.

Od prvih let orlovstva do danes je veljal odsek pri Sv. Petru v Ljubljani za enega najboljših in je bil dejanski vodilen, prvaški odsek v Zvezi. Osnovalec ga je br. L. Tomažič in bil v teku 11 let leto za letom izvoljen za predsednika. Oženjen, kot nadfaktor v Jugoslovanski tiskarni obložen z važnimi opravili, ki jih je zgledno točno in vestno vršil, je brat Ludovik ostal mlad in je vedno največ delal med člani odseka za Orla. Ni le vodil in mislil, ampak v vseh podrobnostnih se je trudil nesebično za svoj odsek. Pri ustanovitvi vseh katoliških organizacij v župniji je sodeloval 20 let, skoro v vseh je bil delavni član.

Št. Peterski Orel je dolga leta moral posojevati Zvezi svoje najboljše člane. Naš brat Ludovik je poleg drugih mandatov vestno vršil 9 let posle zveznega blagajnika in upravnika Mladosti, katere odgovorni urednik je bil od l. 1914 dalje. Neštetokrat je prekinil svoje stanovsko delo, da je ustregel željam bratov, ki so v zadevah Orla prišli k njemu po pojasnila. Mnogo ur nočnega počitka je žrtvoval Orlu pri sejah in urejevanju blagajniških knjig. Par let je naporno delal pri gospodarskem odseku.

Kjer je Zveza rabila v l. 1919.—1920. izkušenega marljivega delavca, tja je postavila ustrežljivega, skromnega, milega, spravljivega brata Tomažiča, ki nikoli ni odrekel, marveč z uslužnim nasmehom sprejemal breme za bremenom na svoje rame.

Izredno veliko delo je vršil brat Ludovik v orlovskih vrstah, v odseku, okrožju in Zvezi. A tudi v Prosvetnem društvu domače župnije je pridno sodeloval in na splošno zahtevo je lani prevzel predsedstvo Prosvete, ki jo je vodil s staro vnemo. Dočim mu je večerne ure in delavne dni jemačo naštetu delo, je v jutranjih urah in svetih dnevih pel med cerkvenimi pevci na koru župne cerkve dolgo vrsto let. Bil je tudi v tem vzor modernega katoličana, zgleden značaj. Kakor sveča na oltarju, kakor večna luč pred tabernakelnjom je gorelo njegovo srce. neprestano žrtvujoč se v čast božjo. Pri vsem socialnem delu Ludovik ni zanemarjal svoje družine; bil je vedno plemenit soprog in skrben oče. Malo je govoril, nikoli ni zaklel, vedno je bil fin, iskren in začuda dobrosrčen. Z duhovniki župnije je vedno prijateljsko občeval in jih nesebično pod-

piral v korist Cerkve. Neprijetnosti društvenega življenja je zgledno ponižno in potrpežljivo prenašal, velik je bil v zvestobi do načel, organizacije in prijateljev. Zapustil je občudovanja in posnemanja vreden zgled, spomin brez madeža!

39 let star je po kratki bolezni mirno zaspal 31. dec. 1922 v domačem krogu. Nešteti dobri ljudje so ga prišli kropiti in molit za blagega Ludovika. 3. jan. 1923 so mu priredili tudi za Ljubljano izredno veličasten pogreb z godbo, 5 zastavami, četo

60 Orlov, zastopniki nešteti organizacij in veliko množico pogrebcev. Nosili so ga člani odseka. Pri poslovilnem govoru br. Langusa ob grobu so mnogi navzoči fantje in možje ihteli kakor otroci za blagim bratom.

Brat Ludovik! Bog Ti bodi plačnik za Tvoje delo in žrtve! Čast in hvala Ti za zgled, ki ga nam zapuščáš kot oporoko pravega Orla! Do konca naših dni nam ostaneš živ v bratskem spominu in v molitvi! Trdno si veroval, mnogo si ljubil in žrtvoval — Bog Te živi!
Jernej Hafner.

Kaj dela hrvatska katoliška omladina.

Mnogo let je že preteklo, odkar so se začeli na Hrvatskem zanimati za katoliške mladinske prosvetne organizacije. Davno pred vojsko že, so se zbirali mladi hrvatski dijaki in bogoslovci okoli dr. Kreka na sv. Joštu i. dr., prirejali skupne izlete in zborovanja s slovenskimi enako mislečimi tovariši, l. 1913. pa so organizirali slov.-hrvatski katoliški shod v Ljubljani. Lepo število idealnih in delavnih mladih inteligentov je začelo širiti Krekove in Mahničeve ideje in snovati omladinske organizacije med Hrvati. Dr. Mahnič sam je kot škof na hrvatskem Krku vrsto let, kakor je nekdanj iz Gorice ustvarjal podlago katoliškemu prepородu Slovencev, polagal vstajenju katoliške misli med Hrvati temelje. Toda uspehi so bili mali. Najbolj sposobna in delavna voditelja tega gibanja (dr. Eckert in dr. Rogulja) sta še v mladeniški dobi podlegla naporom, za njima je legel v grob tudi dr. Mahnič.

Vendar seme, ki ga je vrgel dr. Krek v nezorano njivo hrvatske omladine, vzlic vsemu trnju in plevelu, ledu in burji, ki neizmerno obtežuje katoliški prepород med Hrvati, ni zamrlo, ampak počasi klije, raste. Danes smemo biti prepričani, da so prvi temelji položeni, da so trdni in zdravi, da se vstajenje katoliške misli bliža.

V štirih letih po vojski se je orlovska misel in organizacija udomačila med hrvatsko mladino, zlasti med dijaštvom. Skoro vsa večja mesta imajo svoje odseke, ki z mladeniškim ognjem v romantičnih razmerah začetniške dobe navdušeno delajo po načelih Zlate knjige in po navodilih Poslovnika, v tesni zvezi in bratskem sporazumu s Podzvezo v Zagrebu in Zvezo v Ljubljani. Ustvarjajo si svojo literaturo, izdajajo svoje litografirano glasilo, imajo v Mladosti (glasilu celokupne hrv. omladine, me-

sečniku v obsegu naše Mladosti, Zagreb, Kaptol 27) svoj kot, sestavljajo si svoje vaje in že samostojno nastopajo s telovadnimi prireditvami v vseh pokrajinah, zlasti Dalmatinci, ki so že na kat. shod l. 1913. poslali svoje Prave hrvatske (katol.) Sokole. Danes že šteje Orel tisoče članov, članic in naraščaja med Hrvati in se hitro širi; reči smemo, da postaja narodna organizacija. V Brno je poslal že skoro 600 zastopnikov, enako število kakor Slovenija. Doma si je pridobil že dokaj prijateljev in podpornikov. Več odsekov ima že lastno orodje, tudi domove začenjajo zidati.

Hrvatski omladinci (22) so pod vodstvom voditelja omladinskega pokreta, Pavla Jesiha, tajnika njihovega Hrvatskega katoliškega narodnega saveza, v dneh 27. nov. do 2. decembra 1922 izvedli poučno potovanje po Sloveniji, da na lastne oči vidijo uspehe in blagoslov organizacije ter se še bolj navdušijo zanjo. 28. nov. so si pod vodstvom zastopnikov S. K. S. Z. in O. P. ogledali Ljubljano, zlasti naprave naših organizacij in poslušali govore in razlago o njihovem ustroju, poslovanju in pomenu. Jedli in spali so v Ljudskem domu. 29. nov. so si ogledali na isti način Domžale in Kamnik, kjer so jim priredili tudi na odru predstavo. 30. nov. so ogledovali naprave v Komeni, kjer je zvečer nastopil Orel. 1. dec. so pregledali zanimivosti v Vodichah, Repnjah, Skaručni in Št. Vidu nad Ljubljano. 2. dec. pa so se vrnilo polni najboljših vtisov in pobud v Zagreb s sklepom, da bodo po zgledu naše katoliške mladine začeli tudi oni prerajati hrvatski narod. V Zagreb so prišli ravno pred 1. splošnim hrvatskim katoliškim omladinskim zborom.

Preteklo leto so napravili hrv. katoliški omladinci v Zagrebu, središču in prestolici

hrvatskih pokrajin, prvi vidni korak naprej: postavili so (oziroma dobrotniki, zlasti eden škofov, so jim zidali) društveni dom (na dvorišču Trg l. št. 18.) z lepo dvorano in odrom, kjer igrajo, telovadijo, zborujejo, pojo i. t. d. V tej dvorani so 3. dec. 1922. l. zastopniki omladincev iz Hrvatske, Medjimurja, Posavine, Zágorja, Prigorja, Slavonije, Srema, Dalmacije, Bosne in Hercegovine, Bačke in Banata vršili svoj prvi občni zbor in si ustanovili „Savez omladinskih društava“. Drugi dan, 4. dec. se je vršil tam tehnični tečaj za 14 in organizatorični za 7 članov orlovskih odsekov. Na prvem (pod vodstvom načelnika O. P. v Zagrebu br. Vladarskija) so se učili redovne vaje, proste vaje za l. 1923. in dve hrvatski vaditeljski vaji. Na drugem (vodil ga je br. Zudenigo) so po-

slušali 3 predavanja in pouk o poslovnih knjigah, sejah in sestankih. Zvečer je predaval br. dr. Čepulić o zdravstvu (s skioptikom).

Želimo novemu bratskemu savezu, da bi vrlo napredoval z delom in zbiranjem, da bi donášal obilo koristi narodu in članom, da bi ostal v bratskih stikih z našimi mladinskimi zvezami! Letos bomo na evharističnem kongresu v Zagrebu videli prvič napredek in moč katoliškega preporeda med Hrvati. Veseli smo in zadoščenje imamo, da so naši veliki nastopi v Mariboru (kjer je bilo nad 5000 Hrvatov) l. 1920. in v Brnu l. 1922. mnogo pobude in poguma dali hrvatskemu pokretu, ki obeta danes, da bo objel v doglednem času tudi maso bratskega naroda.

J. H.

○○○○○○○○

Kaj dela Orel na Češkoslovaškem?

Zbirka darov v čsl. republiki za s. Dukičevo je bila 7. dec. zaključena. 13 izkazov znaša skupaj 55.277,42 Kč (okoli 500.000 Kjl!). Naj hvaležni spomin na tako požrtvovalno bratstvo čsl. Orlov in Orlic i. dr. organiziranih katolikov ostane vedno svež med nami!

Čsl. orlovske duhovne vaje prirejajo v tej zimi skoro v vseh odsekih. Kdaj se oprimemo mi tega dela?

Album orl. tabora v Brnu 1922 je izgotovljen (v Brnu) in ga od 15. dec. razpošiljajo. Kdor ga želi, naj ga naroči pri Društveni nabavni zadrugi (Lj. Ljudski dom.)

Orlovska himna za gramofon: Čsl. orl. zveza je založila gramofonske plošče, ki igrajo „Dvignite Orli“, katero tudi Čehi zelo radi slišijo. Stane (s carino in poštnino vred) okoli 350 Kjl. Naročite jo lahko potom Društvene nabavne zadruge.

Paberki iz „Orla“ čsl. št. 9. 10. 11. „Brnski tabor je bil signal velike in slavne bodočnosti čsl. katoličanstva, nove dobe Orla.“ — Nastop naraščaja 29. 30. jul. je bil najboljša agitacija za glavni nastop Orla 12.—15. aug. — Belgijcev je došlo samo iz Genta 130 (vseh 700). — Francoski abbé Callon je prišel kot odposlanec ženske zveze študirat žensko telovadno organizacijo na tabor v Brno. — Letos izide za albumom še spominska knjiga o taboru v Brnu, kateri bo v podrobnem opisan in slikan tabor. — Sv. Oče je depeširal na naslov predsednika mednarodne unije katol. telovadcev, Van der Kerchove v Brno: Njegova Svetost pošilja iz polnega srca katoliškim telovadcem, združenim na mednarodnem taboru, apostolski blagoslov, proseč milosti božje

v podporo za nadaljnji njihov napredek. Kardinal Gaspari. — 11. aug. je v Brnu zborovalo 3000 katol. dijakov. Slovaških katol. akademikov je v 7 društvih 274. — Vsak odsek čsl. Orla mora dohodke ene igre odstopiti fondu za tabor. — Dr. Šetina sestavlja malo orlovsko godbo za izlete Orlov v tujino. — Radi nerednosti je Č. O. S. razpustila odsek v Pardubicah in ustanovila novega z drugim odborom; enako v Mor. Ostravi. — 21. sept. so prosvetni delavci Orla 6 ur zborovali v Brnu in izdelali načrt prosvetnega in verskega delovanja za l. 1922/23. — 24. sept. je tehnični zbor (Náčelnická rada) Č. O. S. sklenil sestaviti tekmovalni red na podlagi francoskega. Snujejo se telovadne šole in knjižnice. ČOS. v letu 1923. ne dovoli večjih nastopov, največ župne, dovoli pa izleta na Slovaško in Dunaj. Predpisane so tekme za župe. — Slovaški Orel krepko brani svojo katoliško-narodno, nepolitično vzgojno smer in pripadnost k ČOS. kar vpricho vedno večjega odpora Slovakov proti češkemu centralizmu ni lahko delo. — 8. vsesokolski zlet bo l. 1925 v Pragi. L. 1924. bo Sokol v Brnu skušal z velikim zletom zmanjšati vpliv orl. tabora. — Socialistični telovadci D. T. J. delajo protiversko in antimilitaristično propagando. — Nemški Turnverband na Čsl. ima 110.000 članov in članic, med temi 31.000 naraščaja, 101 telovadnico, 203 letna telovadišča, 193 igrišč, 823 odsekov. — Dunajski Čehi si zgrade svoj stadij (pozimi drsališče). Na sokolskih zletih l. 1922 v Poznanju in v Lvovu je nastopilo 3000 mož in 1500 žen, pa po 1000 dečkov in deklic. Imeli so tudi sv. mašo na telovadišču. — Mali narod Fincev, ki

so znani kot izborni lahki atleti, ima organiziranih 55.000 telovadcev in 2500 telovadk. — Nemški Turnverband šteje l. 1922: 11.189 odsekov, naraščaja pod 14. l. 200.000 dečkov in 103.000 deklic, od 14—20 letnih 354.000 in 80.000, članov in članic skoro 1 milijon (poleg katol. in socialističnih zvez!). Švicarskih liberalnih turnerjev je v 1100 odsekih 130.000. Letos se jih je sešlo v St. Gallenu 14.000. — Na socialistični zlet v Lipskem (prim. 12. št. Mladosti 1912) je šlo 4 vlake čl. socialistov. Mednarodna socialistična delavska zveza za telesno vzgojo (Belgija, Čehosl., Francija, Italija, Finska, Letija, Nemška in Švica) šteje 1 milijon (brez naraščaja). — Čsl. Orel je že začel širiti orlovsko misel med vzhodne bratske narode. Tudi v Ljubljani, Rimu in Pragi želi kmalu nastopiti. — Št. 11. „Orla“ objavlja s pripombami članek iz Mladosti Brno-Ljubljana. — Č. O. S. je v sporazumu z dijaki Orli razpustila dijaške odseke; dijaki pristopijo v druge odseke kot člani. V Brnu namerava osnovati stalno telovadno šolo. V posebni anketi zavzame stališče

napram sportu in skautizmu. V Ameriki je skautov že pol milijona. (Tudi jugoslovanski sok. savez je začel obračati večjo pažnjo na sport in skaute.) — Orel na Češkem šteje že 274 odsekov, 7.100 članov, 6156 članic, 3376 naraščaja; polovica jih telovadi.

Nov orlovski stadion v Brnu! „Den“, katol. dnevnik v Brnu, poroča 13. dec. 1922, da je odsek Brno I., (ki je ustanovil letos že 2 nova odseka) sklenil postaviti na svojem zemljišču (18.000 m²) blizu parka Lužanki v Brnu stalni stadij za orlovske nastope in vaje. 10.000 Kč, ki so jih brnski Orli in Orlice zbrali za garančni fond brnskega tabora, so odstopili zdaj odseku I. za stadij in radostno prevzeli novo dolžnost dela pri gradnji. Kdor je videl vnemo, s katero so kopali in stavili člani in članice veliki zvezni stadij v hlinkach, ve, da bodo tudi to novo nalogo kmalu izvršili. Med člani odseka Brno I. so mnogi ugledni in vplivni bratje, poslanci, advokati, trgovci itd. Starosta dr. Novotny je daroval že 2000 Kč. Upajo že poleti 1923 nastopiti ob 10 letnici v novem stadiju. —er.

Tekmovalci okrožja Trbovlje pred tekom 100 m.

Razširjanje francoske katol. telovadne in sportne zveze.

V seji 7. nov. 1922 je vodstvo F. G. S. P. F. sklenilo stopiti po določenem načrtu v zvezo (ententa) s Fédération Française de Lawn-Tennis. Dozdaj je F. G. S. P. F. poleg telovadbe gojila največ lahko atletiko, nogomet, rugby in hockey. Ker pa je začela snovati tudi ženske odseke, se zdaj zanima bolj tudi za vaje, ki so ženski naravi bolj primerne (rokomet, tenis itd.). Tako je umeti

to novo zvezo. Razmišlja se tudi na entento z jahalno zvezo Union des Sociétés Françaises d'Equitation militaire. Od te bi F. G. S. P. F. imela korist, da bi se njeni člani tam učili jahati in se pripravljali v posebnih krožkih in po načrtu (takozvanem Préparation militaire), odobrenem od vojaštva, ki daje tudi učno osobje in razne potrebščine na razpolago.

Ker je lani F. G. S. P. F. začela organizirati svoje skaute, je v seji 7. nov. njeno vodstvo sprejelo za svojega člana generala Guyota de Salins, predsednika francoskih skautov. Sploh razodeva glasilo F. G. S. P. F. (ilustrovan tednik v dvojnem obsegu Mladosti) s svojimi poročili o delu in organizaciji zveze, s strokovnjaškimi, tehničnimi spisi za vsestranski razvoj in izgraditev telesne vzgoje v F. G. S. P. F., da je ne le po številu, (nad 300.000 članov), ampak tudi po delu, uspehih in po zdravem naprednem duhu prva med telesnovzgojnimi organizacijami. Dobro bo letel naš Orel, če se od nje uči!

Avant Garde du Rhin (alzaška podzveza F. G. S. P. F.) ima po statistiki iz novembra I. 1922: letnih izdatkov 9.673·95 frankov (dohodkov 9.813·75 fr.) zavarovalna blagajna (za nezgode pri telovadbi) 2.583·70 frankov prebitka in 13.783·50 fr gotovine; 42 članov deluje v podzvezi že 25 let, 500

že 12 let; članov je 10.800, odsekov 143 telovadnih in 40 sportnih (največ nogometnih in I. atletičnih); povprečna moč odsekov je 66 (47 nad, 19 pod 14. letom) $\frac{2}{5}$ odsekov je v mestih, $\frac{3}{5}$ na deželi. Po taboru v Strasbourgu so ustanovili 20 odsekov. Oživili so že razun 21. vse predvojne odseke. Številčno skoraj ne morejo več rasti, ker je še neorganiziran človek v Alzaciji redka prikazen. Imajo zlasti dvojno nalogo: obdržati se na dosežni organizatorični in tehnični višini ter pri dobrem slovesu, ki ga uživajo doma in na tujem, pa pridobivati nove člane od nasprotnih zvez. Močan in dober vpliv ima njihov organizatorični in tehnični sestav na celo F. G. S. P. F., ki bo letos v Parizu obhajala 25 letnico. F. G. S. P. F. ima ves čas istega predsednika, zdravnika dr. Michauxa, ki jo je ustanovil; danes vsled ostarelosti ne more več dosti delati, vživa pa splošno priznanje in spoštovanje. —er.

○○○○○○○○

Dobro se je imel!

(Nemški spisal Clemens Wagener.)

„Danes se bomo pa enkrat dobro imeli“, tako je dejal Miha Poglajen sam sebi, ko se je podajal z 250 kronami v žepu tja doli v mesto.

Seveda si ga je privoščil na kolodvoru še en vrč, in ker se na eni sami nogi ne more dolgo stati, še družega. „Brrr! Fej, spaka!“ po pomijah je imelo okus, torej: „Tri smotke!“ Gospodična za mizo v bifeju je vprašala z dolgočasnim glasom: „Kakšne pa? Kratke, portorike, kube, viržinke? specialitete?“ No, Miha je bil nobel, in vzel si je tri portorike, čeprav se mu je na tihem zelo drago zdelo, ker je bil pipe vajen; vendar se ni mogel pred gospodično osmešiti.

Zdaj pa le! Kakor kopa je kadil v vozu in ob dveh je že kosil v hotelu „Pariz“. Tako mora pač storiti, kdor se hoče dobro imeti. Vrček pive je stal 4 krone, a je imel okus po milnici, kosilo pa 20 kron. Seveda, okusa pravzaprav ni imelo nikakega, ker je bilo vsega skupaj tako malo, da okusa sploh ni moglo imeti. Z dobrim sklepom, da se bo zato zvečer „Pri belem volu“, kjer imajo baje za 18 kron cela pleča na prodaj, bolje podprl, se je Miha vzdignil in podal v drevo, koder so celo leto cirkusi; in druga taka zabavišča.

Od vseh strani so ropotali bobni, lajne in avtomati, vmes so piskale sirene, kričali ravnatelji cirkusov, umetniki in umetnice, fotografi, gospodarji panoram, poganjači vrtiljakov in mali otroci, ki so se bali pi-

skanja in kričanja. Bilo je čudovito lepo, in žepni tatovi, ki so se s svojimi suhimi, nedolžnimi obrazi, cigareto v kotu ustnic navpik držeč, polagoma pretipavali skozi množico, so delali sijajne kupčije.

Mihi se seveda kaj takega ni moglo pripetiti, kajti on je nosil, kakor nekoč pri vojaki, svoj denar v prepotenem mošnjičku na prsni, zarujavelo jekleno uro, ki jo je imel v žepu, pa je privoščil komurkoli, ker že od takrat ni več šla, ko je ležal celo noč na straži v luži, ki je zalila strelne rove.

Naenkrat pa je tudi Miha obstal kakor ukovan, kajti zagledal je nekaj tacega, kar ga je nad vse zanimalo, namreč strelišče. Pa ne navadno, ampak nekaj čisto posebnega! Vsak strel je stal sicer kar eno krono, toda zato se je pa tudi dobilo s tremi zaporednimi strelji v črno piko na sredi plošče živo gos, z dvema zadetki si pa lahko izbiral raco ali dva petelinčka. Pod strelnimi ploščami, v zelenih kurnikih, si lahko videl ta darila živa, in od časa do časa so se sama hvalila s strašnim vriščem.

Za Miho je bilo kakor pribito, da bo za par kronic odnesel pitano gos. Toraj: „Tukaj imate!“ je rekel samozavestno, zgrabil puško, pomeril in napel petelina. „No toraj!“ se je oglasil nekdo poleg in drugi je pristavil: „O svetem nikoli!“ Miha je nameril iznova nabasano puško in streljal, a šele z osmim strelom je zadel rob plošče. In vendar je bil v cesarski armadi ostrostrelec!

Res bi moral biti umetnik prve vrste, oziroma imeti več ko neverjetno srečo, da bi zadel za krajcar veliko piko na sredi. Stara, obrabljena in zlomljena puška se namreč ni prav nič zmenila za strelca; zdelo se je, da ima muho le radi lepšega. Počasi, kakor zaspan, od debelosti len komar je lezel izstreljeni klinec iz cevi in je prevozil kvečjemu 6 metrov dolgo pot do plošče, vsem viden, v par sekundah v visokem loku, potem pa se je kjerkoli, le ne v črnem, s pohlevnim „pik“ zapičil.

Kosmata kapa vendar . . . si je mislil Miha, kako je to le mogoče, da vselej drugam pade presneti klinec?! Še pred nedavnim je vendar na dobrih 40 korakov pihnil veverico na češnji, ki je hotela tam južinati. Da ni puška za rabo, to mu sploh ni prišlo na um. Pohlepnost navadno samo na zaželjeni cilj obrača oči, ne da bi pazila tudi na vrednost sredstva, ki naj ga pomaga doseči. Toraj, Miha je streljal dalje. — Še vedno nič, nikoli nič. Že dolgo je potrešavala cev vsled jeze in vneme strelca kakor tanki rep fliske, a to ga ni zadržalo, da ne bi vedno iznova hrabro streljal mimo cilja. Pitana gos, ki bi smela ob taki strelski spretnosti upati na starost Matuzalema, je od časa do časa zagagala same hudobije in veselja, raca in petelina pa so vsakikrat kakor na povelje odgovorili z veselim krikom. Tudi ti so se čutili varne in takorekoč neumrljive.

„Koliko strelcov imam?“ je končno vprašal Miha. „Triinštirideset!“ — Potemtakem jih zaokrožim na pedeset, si je mislil nesrečnik, 50 kron je gos trikrat vredna. Pa,

četudi je zdaj prav posebno dolgo meril, preden je ustrelil, vendar še ni bilo nič, in ko je ravnatelj strelišča zavpil „pedeset!“ je Miha odložil puško.

Z rokami v žepih, da bi ne opazili škodoželjno se smehljajoči gledalci, kako se trese, se je majal Miha s krčevito hladnokrvnim obrazom dalje. Kmalu pa se je zopet ustavil, kajti neki možakar je kričal na mizo, pokrito z umazanimi mečami (= žoga iz cunj), neprestano: „Prrrroč s klofeto! — Prrrroč s klofeto!“ in vedno, kadar meča ni zadela, se je zadril: „Tale mali vogal šel!“ Najmočnejše je pri tem povdaryl „ta-le“. Pred mizo sta stala sredi gruče gledavcev dva fantalina, ki sta napol nora vsled dosedanjih neuspehov metala mečo za mečo proti steni v ozadju barake, ki je imela sedem odprtih, v katerih je bilo videti spačene, z različnimi pokrivali okrašene obraze. Tem gospodom se je smelo klobuk ali kapo raz glavo zbiti. Dva lučaja sta stala eno krono. Da bi pa stvar bolj vlekla, so bila tudi tu razpisana darila, in sicer bi dobil žepno uro (pravo „amerikansko zlato“), kdor bi zbil s šestimi zaporednimi lučaji šest pokrival; kdor bi pa s sedmimi zaporednimi lučaji zbil vseh sedem „poglavij“, bi dobil namizno uro.

To je bilo videti mnogo lažje, kakor pa je bilo v resnici. Če se je namreč res kedaj komu posrečilo, da je zadel največji cilj, staromodni visoki cilindri ali „pinjo“, kakor ga je imenoval ravnatelj tega zanimivega strelišča, je gotovo frčala naslednja meča, namenjena polhovki ali popotni čepici, mimo.

(Dalje.)

Brdo (okr. Kamnik). Mladi smo še! Zdaj imamo drugo poslovno leto. Lani 17. julija so se zbrali Orli iz celega kamniškega okrožja na Brdu, da ustanove nov odsek in pridobe novih bratov za svojo armado. Občinstvo se je zbralo iz vseh vasi, bližnjih in oddaljenih po dve uri, da je kar cesto zaprlo v Lukovici, kjer je bil sprejem okrožja. Veliko se je ugibalo ob rojstvu našega Orla, bo-li vztrajal ali ubežal. Ali hvala Bogu, razpel je peruti nad vasjo in zbral okoli sebe čez 40 fantov in 30 malih naraščajnikov. Manjkalo nam je telovadnega prostora. Začeli smo misliti na Društveni Dom, ki smo ga prav pogrešali tudi glede predstav. Že v jeseni so se zbrali možje pod vodstvom našega društvenega predsednika g. župnika, kmalu smo začeli voziti apno, opeko in drugi potrebni material. Letos spomladi smo začeli z zidavo; fantje in možje so delali kot bi šlo za stavo. Večino dela so storili brezplačno.

Dne 10. sept. 1922 so nam pa že blagoslovili naš Dom dekan iz Moravč. — Društveni odbor je poleg te slavnosti priredil veselico s srečolovom, telovadni odsek pa je nastopil skupaj s sosednimi

odseki pri telovadbi. Ljudstva se je zbralo, da je kar vrelo okrog novega Doma in se vsem ni moglo ustreči radi premajhnega vrtnega prostora. Zdaj imamo lepo in primerno dvorano za našo farno in obenem tudi telovadnico.

P. Br.

Ljutomerske Orlice tudi niso zaspale, gibljemo se prav živahno, telesno in duševno. 24. sept. smo imeli že tretji občni zbor, katerega so se udeležile vse članice. Novi odbor bo pod vodstvom duhovnega voditelja ostal stanovit in požrtvovalen v svojem delu. Akoravno nam naši nasprotniki mečejo zbadljivke v obraz, kljub temu se jih ne ustrašimo. V složnosti stopamo krepko v boj. Sklenile smo, izogibati se vsega, kar bi manjšalo pred svetom naš ugled, in se oprijeti vsega, kar bo v čast naši organizaciji.

Soštanj. Prvič je letos imelo naše mesto priliko videti orlovski telovadni nastop. 29. okt. je priredilo Savinjsko orlovsko okrožje telovadno akademijo v dvorani hotela Union. Prostor je bil natičeno poln; opazili smo zlasti veliko število nasprotnikov. Spored je obsegal 17 točk (govori, deklamacije, petje, največ seveda telovadnih točk) in

se je izvajal gladko. Splošen utis je bil zelo dober, ceprav posameznosti niso bile brez napak. Zlasti se je občutilo pomanjkanje enotnosti v izvajanju pri članskih in vaditeljskih vajah, ker so bili bratje od raznih odsekov in so imeli premalo skupne vaje. Za akademijo naj bi vsako točko izvajali le člani istega odseka, da je mogoče pokazati res nekaj dovršenega. Zato je pa v tem oziru bolj zadovoljil nastop domačega odseka Šoštanj. (Mastikove skupine (nekoliko izpremenjene št. 3 in 4. in pa brnske vaje v zvezdi.) Motil je nesiguren dohod in odhod. Ugajale so tudi težke orloške vaje 1. 1922, a še skoraj bolj vaje s petjem iz 1. 1921., ker so bolj domače in primerne za manjše nastope. Od naraščaja sta zlasti žela pohvalo deklamator in govornik, ki sta nastopila res s pravo orlovsko samozavestjo. V odmoru nas je pa imenitno zabaval naš orlovski poštar (br. Marguč) tako, da se nam je zdelo še vse prekratko.

Splošna sodba o tem prvem javnem nastopu je bila v Šoštanju, da so se naši fantje in dekleta imenitno postavili, zlasti od nasprotnikov ni nihče pričakoval tako lepega nastopa. Mi k temu prvemu uspehu le čestitamo in želimo, da bi si orlovski izlet prihodnje leto osvojil celo šaleško dolino, kakor je že prva akademija pridobila celo župnijo Šoštanj.

A. K.

Orlovska akademija pri D. M. v Polju, dne 5. nov. 1922. Prirediti akademijo v začetku delovne sezone, je drzno. Če je imel odsek namen, pokazati se javnosti in reči: „Tak sem ob pričetku delovnega leta; kakšen bom ob koncu, bote sodili takrat“, potem zasluži hvalo, ker je pokazal, da je na pravi poti in da so mu uspehi zagotovljeni.

Akademija ni bila vzorna; imela pa je toliko lepega, da se smemo trdno nadejati vzorne akademije poleti.

Rajalni pohod, ki je poleg govora (šolski voditelj br. Vinko Rupret) otvoril akademijo, je bil pravilen po svoji sestavi, a ne posebno lep. Proste vaje članov, članic in obojnega naraščaja, ki so sledile, so bile izvajane s precejšnjo dovršenostjo. Posebno so nam ugajale proste vaje članov za 1. 1923, ki so videti lahke, a imajo mnogo napornih gibov; vendar so se potrudili, da je bilo prednašanje dokaj točno. Prednjačil je gotovo br. Rešek, ki se zanima ne samo za pravilno izvajanje gibov, ampak tudi za fiziologijo človeškega telesa.

Vaje članic so bile dobre, vrstile so se le v prehitrem tempu. Mimogrede omenim: Pustite stare vaje par let pri miru, ker še ni čas, da bi jih iznova pogrevali, nimajo več efekta!

Zenski naraščaj je napredoval, nazadoval pa moški. Ali se je prevzel, ker je bil pri okrožni tekmi pohvaljen kot najboljši? To se prav lahko zgodi, posebno pri mladini, zato naj odsek ta nedostatek takoj popravi.

Najbolj so ugajale vaje na orodju in pa skupinske vaje, ki so bile za tukajšnje gledalce nekaj novega. Brnska tekmovalna vrsta se čvrsto drži in napreduje.

Deklamacije, ki so se vrstile med posameznimi točkami, so pokazale, da dramatični nastopi in fantovski večeri niso zaman.

Zaključil je akademijo ples vil (kolo). To je bilo zgrešeno. Kolo je ples in kot tak ne spada na akademijo. Zaključek bi moral na gledavce najbolj uplīvati. S kolom pa izgubi akademija sploh svoj značaj, ki je in mora biti ponazorjenje orlovskega dela in načel.

Deklamacijo in tudi govor je bolje recitirati, ako ga ne znaš na izust, ima boljši uspeh. Drugič bo treba tudi večje enotnosti in pestrosti v sporedu. Pogumno naprej po začrtani poti — do zaključne akademije, ki mora biti vzorna.

V. R.

Prevalje. Ustanovni občni zbor se je vršil 10. avg. 1919. Ob ustanovitvi še ni bilo prave jasnosti, kaj je Orel, zato je ostalo skoraj vse delo pri ustanovitvi. Drugi občni zbor se je vršil 19. maja 1920. Takrat je pristopilo 15 članov. Ker pa je veljala takrat vsa pozornost le koroškemu plebiscitu in pozneje volitvam v ustavotvorno skupščino, je odsek z rednimi fantovskimi sestanki pričel šele s 5. dec. 1920. V vodstvo so prišle nove moči. S hvaležnostjo se vsak član spominja č. g. kaplana Martina Kuhlerja, ki je pa žal bil kmalu po novem letu 1921 prestavljen nazaj v N. Avstrijo.

Z velikim veseljem in energijo je za njim prevzel duševno vodstvo odseka, po plebiscitu iz Koroške izgnani kaplan Ciril Kandul, velik prijatelj mladine, uspešen organizator, mož velikih načrtov in neumornega dela. A že jeseni 1921 je odšel na Dunaj, kjer je prevzel uredništvo Koroškega Slovenca in nadaljeval bogoslovne študije; sredi dela in načrtov ga je ugrabila neizprosna smrt 22. VII. 1922.

Za časa njegovega vodstva je zrastle število rednih članov na 40. Kljub pomanjkanju skoro vseh finančnih sredstev si je odsek nabavil 32 krojev (deloma polkrojev) in je danes že skoro ves dolg poravnal.

Glavno delo odseka so bili fantovski sestanki, ki so se vršili vedno po prvi službi božji ob nedeljah in deloma tudi praznikih, ki jih je bilo do konca prvega poslovnega leta 32. Obravnavalo se je večinoma: Zlata knjiga, Poslovnik in Osnutki. Predavaj je navadno č. g. Kandut sam. Ohranimo mu hvaležen spomin s pravim, resnim in veselim delom v organizaciji!

Napredek in glavno delo odseka je bilo tudi v drugem poslovnem letu: fantovski sestanki. Vršilo se jih je 34. Razun tega: zaobljuba novih članov, dva izredna in en redni občni zbor. Obravnavali smo sledeče predmete: francoska revolucija (šestkrat), o zemlji, luni, solncu in zvezdah (petkrat), v slovo č. g. Kandutu se je izvršil poslovljen sestane, enako k vojakom odhajajočim bratom, večkrat se je objasnjeval politični in sploh svetovni položaj, ogledali smo si razmere in položaj bratov vojakov v Srbiji, dotaknili se zdravstva s predavanji: o človeškem srcu in o vplivu nikotina na človeško zdravje; vzgoji članov so služila predavanja o potrpežljivosti, o ljubezni, o organizaciji, o značaju, o lepem vedenju, o verskem polovičarstvu s posebnim ozirom na organizacijo in o veliki potrebi npravnega preroda cele družbe. Orlovski organizaciji je služilo več predavanj: dolžnosti Orlov, pomen orlovske organizacije in orlovska načela. Udeležili smo se priprav za orlovski tabor v Brnu in slišali poročilo o njega poteku. Slišali smo tudi življenje in junaštvo device Orleanske in zaključili poslovno leto z zaobljubo šestih novih članov. Polovica vseh predavanj je izšlo iz fantovskih vrst. Fantje se vadijo v mišljenju, zasledujejo razna sodobna vprašanja in se vadijo v nastopih.

V poletju 1921 je bilo tu že 24 telovadcev. Telovadili so skoro vsako nedeljo popoldan. Veselje in zanimanje za telovadbo je pa popolnoma izginilo tekom zime, ker odsek nima za telovadbo nobenega proti mrazu zavarovanega prostora. A nova uvedba telovadbe in prave discipline je pokazala, kako napačno je dajati počitnice; letošnje poletje je telovadilo samo 6 do 8 članov. Temu enak je bil tudi slab izid tekom meseca junija. Boljše dela naraščaj, ki si je pri tekmah zaslužil pohvalno priznanje.

Simpatije širšega občinstva si je naš Orel z brati iz Črne in Guštanja in sestrami Orlicami pridobil na katoliškem shodu pri Sv. Križu nad Dravogradom, na katerem je koroški Orel prvič javno nastopil pred tukajšnjim obmejnim ljudstvom.

Prvovrstne telovadne čevlje

ima v zalogi Društvena nabavna zadruga (preje Gospodarski odsek O. P.)

Dalje priporoča:

Velike stenske slike

z 9 prizori z brnskega tabora. Naj bodo kras vsaki telovadnici, dvorani veži itd. Stane 12 Din.

Brnske razglednice

I. in II. serija po 8 komadov. Vsaka serija 6 Din, 10 serij skupaj 50 Din.

Zapisnike

sej, občnih zborov, fantovskih večerov itd.

Peč v dvorano

in telovadnico, drugače vas preveč zebe! Pa saj nimate ne peči, ne kuriva? Oboje vam je poceni na ponudbo.

Trgovina

FRANC HOČEVAR V KAMNIKU

ima naprodaj najmodernejše peči, v katerih se kuri zgolj z žaganjem in čreslovino. Torej prav cenen material. Peč gori 6—8 ur in je zelo pripravna za društv. dvorane.

Priporočamo!

Naročajte naše časopise:

„Slovenec“ „Domoljub“ „Bogoljub“

najboljši slovenski dnevnik.
Mesečna naročnina Din 12.—

najbolj razširjen slovenski
tednik. Polletna naročnina
Din 12.—

prvi slov. nabožni mesečnik,
glasilo Marijinih družb. Pol-
letna naročnina Din 7.—

Naslov za naročila:

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6.

„INDUS“ D. D.
PREJE CARL POLLAK

Tovarna za usnje, vseh
vrst čevljev (posebej za
telovadne čevlje) in
gamaš v LJUBLJANI.

„Mladost“, glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 1. v mesecu. — List izdaja konzorcij „Mladosti“ v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.). — Tiska tiskarna „Tiskovnega društva v Kranju“. — Urednik: Jernej Hafner, Ljubljana, Sv. Petra cesta 80. — Odgovorni urednik: Jožko Lindič.

Naroča se pri upravništvu „Mladosti“ (Ljubljana, Ljudski dom). Stane: za člane (skupaj s članarino Podzveze) mesečno 2·50 Din (pri skupni pošiljati na odseke), za vse naročnike, ki jo dobijo na svoj naslov: letno 30— Din. Posamezna številka stane 2·50 Din. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

Dopise je treba pošiljati na urednika, ne na upravništvo. Dopisi, ki pridejo uredniku v roke po 10. v mesecu, se odlože za prihodnjo številko.

Inserate sprejema upravništvo.

„MLADOST“ naroči, plačaj, čitaj, shrani, izposojaj, širi, če si zaveden Orel!

Kdor hoče postati član I. delavskega konzumnega društva naj se prijavi v poslovodstvu v Ljubljani — Kongresni trg št. 2 ali pa v kateri izmed poslovalnic, in sicer:

Dunajska cesta št. 36,
Zaloška cesta št. 15,
Celovška cesta št. 1,
Vič-Glince št. 214,
Svetje-Medvode
Škofja Loka,
Kranj,
Križe pri Trziču,
Tržič na Gor.,

Domžale,
Mengeš,
Šmartno pri Litiji,
Sv. Križ pri Litiji,
Trbovlje,
Poljčane,
Makole,
Maribor,
Studenci pri Marib.,

Ruše,
Brezno,
Prevalje,
Mežica,
Črna,
Bloke-Podvelki vrh,
Bloke-Nova vas,
Novo selo pri Koč.,
Ljutomer,

Struge,
Dev. Mar. v Polju,
Št. Janž, Dolenjsko,
Karmel,
Jagnjenica,
Semič,
Sv. Križ pri Kostanj.,
Cerklje na Dolenj.

Orli!

Zavarujte svoje življenje, poslopa in premičnine le pri

Vzajemni zavarovalnici
v Ljubljani Dunajska c. 17

PODRUŽNICE: Celje, Breg 33;
Zagreb, Pejačevičev trg 15; Sara-
jevo, Vrbanja ulica 4.

Telovadne potrebščine kakor:
hlače, majce, čevlje, blago za
kroj, rudeče srajce, usnjate pa-
sove itd. ima vedno v zalogi

tvrdka

Ivan Kunovar
Ljubljana, Stari trg št. 10.

Zaloga klobukov, slamnikov,
kravat, srajc, manšet, ovrat-
nikov in modnega blaga.